

Türkiye'nin dünyaya verdiği morali, ABD ve Afrika bozdu

Merkez Bankası'nın sert faiz artışı tüm dünya borsalarında yükselişi tetiklerken, ülke para birimleri de dolar karşısında değer kazandı. Ancak piyasalardaki olumlu hava FED ve Güney Afrika'dan gelen haberlerle bozuldu. Güne 2.16'yla başlayan dolar 2.32'yi gördü.

DÜNYA piyasaları dün Türkiye ve ABD arasında adeta gitti geldi. Sabah dünya piyasalarında Türkiye'yle yükseliş yaşanırken, öğleden sonra FED ve Güney Afrika ile olumlu hava bozuldu. Merkez Bankası'nın tüm dünyada yankı uyandıran sert faiz artırımını sonrası sabah dolar 2.16 lira seviyesine gerilerken, Avustralya, Rusya, Güney Afrika gibi gelişen ülke para birimleri de dolar karşısında güne yükselişle başladı. Merkez'in kararı Asya'dan Avrupa'ya kadar tüm borsalarda da yükselişe neden oldu. Ancak dünya piyasalarında Türkiye ile başlayan olumlu hava, ABD Merkez Bankası'nın (FED) beklenen tahvil alım azaltma kararı öncesi artan endişeler ve Güney Afrika'dan gelen faiz artışının yeterli bulunmamasıyla tersine döndü. Brezilya, Hindistan ve Türkiye'nin ardından Güney Afrika Merkez Bankası da faiz artışına gitti. Altı yıl aradan sonra faizi yarım puan artıran Güney Afrika Merkez Bankası'nın adımının yeterli bulunmamasıyla Güney Afrika Randı'nın dolar karşısındaki kaybı hızlandı.

Güney Afrika'yla düşüşe geçti

TCMB kararıyla nefes alan gelişmekte olan ülke kurları, yeniden satış baskısına girdi. Yurt içinde dolar, hem dışarda bozulan hava hem de içeride düşük seviyelerden şirketlerden gelen döviz talebi nedeniyle gün içerisinde sert dalgalandı. Sabah saatlerinde 2.16 seviyesini gören dolar öğleden sonra 2.31'i geçtikten sonra tekrar 2.27'nin altına geriledi. Sabah saatlerinde 3 liranın altına gerileyen Euro da öğleden sonra tekrar 3 liranın üzerine gördü. Merkez Bankası'nın yüzde 4,5'ten yüzde 10'a yükselttiği bir hafta vadeli repo faizini piyasayı fonladığı ana faiz olarak kullanacağını açıklamasının ardından TL'deki son bir ayda yaşanan negatif ayrışma süreci sona erdi. FED'in tahvil alımlarını ne kadar azaltacağı ise piyasalardaki seyrini belirleyecek. ► EKONOMİ SERVİSİ

BORSA YÜZDE 2.3 DÜŞTÜ: Dolarla dün yaşanan dalgalanma borsa ve tahvil piyasasında da etkili oldu. Merkez'in kararı sonrası Türk Lirası'nda güçlenmenin desteklediği Borsa İstanbul güne yüzde 2'nin üzerinde artışla başlarken, gün içerisinde yönünü aşağı çevirdi. Borsa endeksi günü yüzde 2,29 düşükle kapattı. Tahvil ve bono piyasasında da sabah saatlerinde tek haneye düşen faiz, daha sonra tekrar yüzde 10'u aştı.

FITCH: FAİZ ARTIŞI KIRILGANLIĞI AZALTIR

ULUSLARARASI kredi derecelendirme kuruluşu Fitch, Türkiye'de faiz artırımının sermaye akışında kırılma ve küresel toparlanma ihracata destek olur" diyen Fitch, cari açığa etkinin sınırlanacağını belirtti. Fitch, faiz artırımının lira ve döviz rezervleri üzerinde baskıları da hafifletebileceğini vurguladı.

BANKALAR MEVDUAT VE KREDİ FAİZLERİNDE ARTIŞA BAŞLADI

MERKEZ Bankası'nın aldığı faiz kararının ardından ikincil etkiler gözlenmeye başlandı. Bankalar ilk etapta mevduat ve bireysel kredi faizlerini yukarı çekti. Artırım öncesinde 25 bin TL'ye kadar yüzde 7.90 ile yüzde 8.90 arasında değişen mevduat faizi oranları yüzde 9.95 ile 11 aralığına yükseldi. Kredi faizlerinde ise bankalar yeni hesaplama yapıyor. Düşük miktarlı, 12 aydan kısa vadeli bireysel kredi faizleri yüzde 1.10-1.25 arasında gezinirken, artırım sonrasında aynı vadedeki oranlar yüzde 1.49'lara kadar yükseldi.

MERKEZ'İN ADIMI BÜYÜK YANKI BULDU

Bedeli sanayici ödemesin

Merkez Bankası'nın sert adımı iş dünyasında farklı tepkilere neden oldu. İşadamları "Bedeli sanayici ödemesin" derken ihracatçılar ise kurdaki dengesizlikten yakındı.

- Türkiye İhracatçılar Medisi Başkanı Mehmet Büyükekşi: Merkez Bankası'nın yaptığı faiz artırımının, kurlarda denge ve istikrar sağlamanı umut ediyoruz. Finansal piyasalarda yaşanan yüksek volatilité, ihracatçıların önünü görmesini zorlaştırdı.
- MÜSİAD Başkanı Nail Olpak: Merkez Bankası'nın bu radikal değişikliğini doğru bulmuyoruz. Umarız, mümkün olan en kısa zamanda, bu faiz artırımını geri alacak adımlar atılır.
- ASKON Genel Başkanı Mustafa Koca: Faiz yükü de kur yükü de bize fatura edilir. Umulur ki bu kararlar gerçekten dövizde istenen sonucu sağlar. Zira bunun gerçek etkisini FED kararları ile birlikte tecrübe edeceğiz.
- İstanbul Sanayi Odası Başkanı Erdal Bahçıvan: Merkez Bankası'nın bir hafta içinde birbirinden son derece farklı kararlar almasını düşündürücü buluyoruz. Gel-git yaşayan Merkez Bankası, güven kaybına uğradı. Alınan kararların bedelini sanayi ödeyecek.
- Ankara Sanayi Odası Başkanı Nurettin Özdebir: Faizlerdeki artış şirketlerimize ek maliyetler getirecek. Faiz artışının büyüme ve istihdam üzerindeki etkisi de olumsuz olacak. Bu şartlarda 2014 büyümesinin yüzde 4'ün bir hayli gerisinde kalma ihtimali belirmiştir.
- KOBİDER Başkanı Nurettin Özgeç: Dolarınitesi bu şekilde alınmaz. Ciddi bir şekilde artan faiz önemli. KOBİ'ler bu durumdan olumsuz etkilenecek. Bize göre Merkez müdahalede

- geç kalmadı. 17 Aralık operasyonu ekonomiye vurulmuş en büyük darbedir.
- Türkiye Mühendisler Birliği Başkanı Emin Sazak: Merkez Bankası'nın faiz artırımını biraz gecikmeli olmasına karşın doğru bir karar.
- Türkiye Gıyım Sanayicileri Derneği Başkanı Cem Negrin: Umarız Merkez Bankası, dövizin böylesine hızlı iniş çıkışlarını engelleyecek düzenli ve ince ayarlara ihtiyacımız olduğunun farkındadır.
- İstanbul Tekstil ve Hammaddeleri İhracatçıları Birliği Başkanı İsmail Güllü: Merkez'in reel kesim için daha cesur kararlar alması gerekiyordu. Gelişen noktada, hem yüksek faizin hem de döviz kurlarındaki oynaklığın bedelini reel kesim ödüyor. Mevcut şartlarda orta vadede ihracat hedeflerini tutturmak, artık büyük başarı olur.
- İHKİB Başkanı Hikmet Tanrıverdi: Merkez yaptığı bu müdahaleyi değişik enstrümanlarla kararlı bir şekilde aralık ayında uygulaysaydı sorun bu kadar kronikleşmezdi. Şimdi tüm dengeleri bozan kurla bu sorunu çözmeye çalışıyor. Aslında bugün geldiğimiz noktada finans piyasalarının istediği oldu.
- TÜRKONFED Başkanı Süleyman Onatça: Büyüme etkilenecek. KOBİ'leri zor günler bekliyor.
- Türkiye Genç İş Adamları Konfederasyonu Başkanı Erkan Gural: Zorunlu faiz artırımını, TL'yi güçlendirecek, bu da piyasalara, dolayısıyla Türkiye ekonomisine olumlu yansıtacak.
- İstanbul Ticaret Borsası Başkanı C. Ali Kopuz: Merkez Bankası şubat ve mart aylarında yapabileceği faiz artırımlarını toptan gerçekleştirdi.

DIŞ BASIN: MERKEZ, FED'İ GÖLGEDE BIRAKTI

- Reuters: Merkez Bankası, sert faiz artışıyla herkesi şaşırttı. Türkiye'den gelen haber FED'in toplantısını dahi gölgede bıraktı.
- Financial Times: Ankara'nın bu agresif hamlesi piyasaları şaşırttı.
- Deutsche Welle: TCMB, faiz anahtarını kullandı.
- New York Times: Bu, Türk Lirası'ndaki değer kaybının önüne geçmek adına önemli bir adım.
- CNBC: Türk Merkez Bankası'nın yaptığı faiz artırımını beklenenden fazla oldu.
- Wall Street Journal: Merkez son dönemde TL'nin hızlı değer kaybettiği piyasaya tam bir sok yaşattı.